

Små og mellemstore virksomheders skattegab

Små og mellemstore virksomheders andel af skattegabets størrelse er overvurderet. SKATs skattegabsmetode får de små og mellemstore virksomheders andel til at synes uforholdsmæssig stor. Desuden er de små og mellemstore virksomheders snyd med skat faldet, og er nu på det laveste niveau siden 2008¹. Faldet i snyd med skatten er sket samtidig med lempelser i revisionspligten. Reducering af skattegab, fejl og snyd kræver forenkling af skattereglerne og en styrkelse af kontrolindsatsen, men kalder ikke på en udvidet revisionspligt, hvor de danske krav i forvejen er tæt på at være EU's skrappeste.

Skattegabets størrelse er forskellen mellem det beløb, der er betalt i skat og afgifter og det beløb, der burde være betalt, såfremt disse skatteydere havde betalt præcis det, de skal ifølge reglerne.

SKAT har opgjort det forventede skattegab for små og mellemstore virksomheder til 9,2 milliarder kroner ud af 22,8 milliarder kroner i 2016, jf. **tabel 1** markeret med rødt. Det svarer til 40 procent. I alt omfatter det cirka 800.000 virksomheder, men reelt tegner de små og mellemstore virksomheder sig for en væsentlig mindre andel, fordi langt fra hele skattegabets størrelse er muligt at opgøre.

SKATs opgørelse af det samlede skattegab omfatter kun 12 ud af 21 segmenter i SKATs kontrolindsats, og når vi ser på skattegabets størrelse på finansloven, er der tale om kun 4 ud af de 21 segmenter i kontrolindsatsen. Væsentlige mangler i opgørelsen betyder, at de små og mellemstore virksomheder kommer til at fremstå med uretmæssige store andele af det opgjorte skattegab. Den største enkeltstående post i skattegabets størrelse er borgernes sorte økonomi, som udgør 6,8 milliarder kroner

Skattegabets størrelse på finansloven dækker kun 4 af de 21 segmenter. Rigsrevisionen har i 2015 og i 2018 kritiseret, at det opgjorte skattegab ikke er dækkende for det reelle skattegab, bl.a. fordi store virksomheder ikke indgår.²

eller knap 30 procent af det opgjorte skattegab. De store virksomheder i Danmark med over 250 ansatte indgår slet ikke i opgørelsen af skattegabets størrelse. Men hvis man forsigtigt antager, at de store virksomheders skattegab udgør blot samme andel af deres skattebetaling som for de små og mellemstore virksomheder – på trods af stigende fejlprocent i skattebetalingerne desto større virksomhederne bliver – ville de store virksomheders skattegab alene beløbe sig til cirka 13 milliarder kroner³ og dermed overstige de cirka 800.000 mikrovirksomheder, små virksomheder og mellemstore virksomheders skattegab tilsammen. Heller ikke restancer indgår i opgørelsen. Restance-

Note 1: Skats "Virksomhedernes regelefterlevelse af skattereglerne – indkomståret 2014", dec. 2017.

Note 2: Jf. Højbjerg, Brauer, Schultz' "Kontrolindsats, skattegab og offentlige finanser", udarbejdet for LO, HK Stat og FSR – danske revisorer og "Notat til Statsrevisorerne om beretning om Skats indsatsstrategi (II)", juni 2014.

Note 3: ¹ 2016, jf. ASEs egne beregninger.

Tabel 1: Forventet skattebetaling og skattegab i Danmark i 2016

	Segment	Skattegab mia kr.	Andel
Opgjort skattegab	Sort økonomi - borgere*	6,8	29,9%
	Små virksomheder	3,6	15,8%
	Mellemstore virksomheder	3,1	13,6%
	Transfer pricing***	2,8	12,3%
	Mikrovirksomheder	2,5	11,0%
	Ejendomme***	1,5	6,6%
	Personselvvangivelsen	1,0	4,4%
	Værdipapirer***	0,6	2,6%
	Biler***	0,4	1,8%
	Fonde og foreninger	0,2	0,9%
	Illegal indførsel**	0,2	0,9%
	Finansiel told	0,1	0,2%
	I alt opgjort skattegab	22,8	100,0%
Ikke opgjort skattegab	Store virksomheder	?	-
	Tredjepartsdata	?	-
	Offentlige virksomheder og institutioner	?	-
	Sort økonomi - virksomheder	?	-
	Uregistreret virksomhed	?	-
	Straffelovsovertrædelser	?	-
	Mindre afgiftsvirksomheder	?	-
	Toldbevilling og selvforvaltning	?	-
	Globalisering	?	-

Anm: *Opgjort på baggrund af undersøgelse fra Rockwool Fondens Forskningsenhed, **Opgjort på baggrund af Skatteministeriets rapport: "Status over grænsehandel – hovedrapport 2012", ***Er delvist opgjort, yderligere afdækning planlagt.

Kilde: Figur 2 i SAU alm. Del bilag 134, 2015-16.

beholdningen løb op i knap 70 milliarder kroner i 2016 alene for skatter og afgifter⁴. SKATs manglende evne til inddrivelse af restancer er desuden blevet kritiseret af Rigsrevisionen.

I det hele taget er SKATs evne til at opgøre og håndtere skattebetalingerne blevet kritiseret, senest i forbindelse med Rigsrevisionens forbehold for statsregnskabet for 2017⁵. Eller blot et andet eksempel til sammenligning: SKATs fejlhåndtering i sagen om udbytteskat beløber sig til cirka 12 milliarder kroner. Sagen har betydelig større omfang, end det totale opgjorte skattegab for alle 800.000 danske mikrovirksomheder, små virksomheder og mellemstore virksomheder til sammen.⁶

Det er således tydeligt, at de små og mellemstore virksomheders opgjorte andel på 40 procent af skattegabets er overvurderet. Hvor overvurderet, er ikke til at sige, så længe det fulde omfang af skattegabets er ukendt.

Få virksomheder snyder i skat

Kun ganske få virksomheder snyder i skat. Det er det positive budskab i SKATs seneste opgørelse "Virksomhedernes efterlevelse af skattereglerne – indkomståret 2014".

Andelen af de små og mellemstore virksomheders skattegab, der kan henføres til bevidst snyd med skatten, er henover de sidste ti år faldet fra 10 procent til

Note 4: Højbjerg, Brauer, Schultz' "Kontrolindsats, skattegab og offentlige finanser", udarbejdet for LO, HK Stat og FSR – danske revisorer., s. 10.

Note 5: "Rigsrevisionen vurderer, at statsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, bortset fra § 38. Skatter og afgifter, hvor vi har et forbehold. Regnskabsafleggelsen på § 38 er præget af betydelig usikkerhed. Vi har derfor ikke kunnet skaffe det nødvendige revisionsbevis for, om regnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, ligesom vi ikke har kunnet opgøre det konkrete fejlniveau." (note: Rigsrevisionens beretning om revisionen af statsregnskabet for 2017)

Note 6: <https://politiken.dk/indland/art6292226/Skatteministeriet-overh%C3%B8rte-advarsler-kendte-til-ulovlig-praksis-og-svigtede-sit-tilsyn-men-ingen-stilles-til-ansvar>

Skatteministerens kritik af de små og mellemstore virksomheder

Skatteminister Karsten Lauritzen har på forsiden af Dagbladet Børsen den 2. august "Lauritzen vil stoppe SMV'eres skattesnyd"⁷ bebudet, at der skal skrues op for revisionspligten, så langt flere firmaer bliver pålagt at lave revision, fordi ministeren anser de små og mellemstore virksomheder, som landets største skattesyndere.

I artiklen hævdes det, at skattegabets for små og mellemstore virksomheder udgjorde 12 ud af i alt 22,8 milliarder kroner eller 53 procent i 2016. Der henvises i den forbindelse til en rapport fra SKAT fra 2016. De 12 milliarder kroner ud af 22,8 milliarder kroner er brugt af skatteministeren som argumentation for udvidet revisionspligt, men de 12 milliarder kroner fremgår ikke af SKATs opgørelse af skattegabets, hvor beløbet er 9,2 milliarder kroner.

8 procent, jf. **figur 1**. Det er altså meget få virksomheder, der snyder.

Til gengæld står de 8 procent, som snyder bevidst, for næsten halvdelen af skattegabets for alle mikro, små og mellemstore virksomheder⁸.

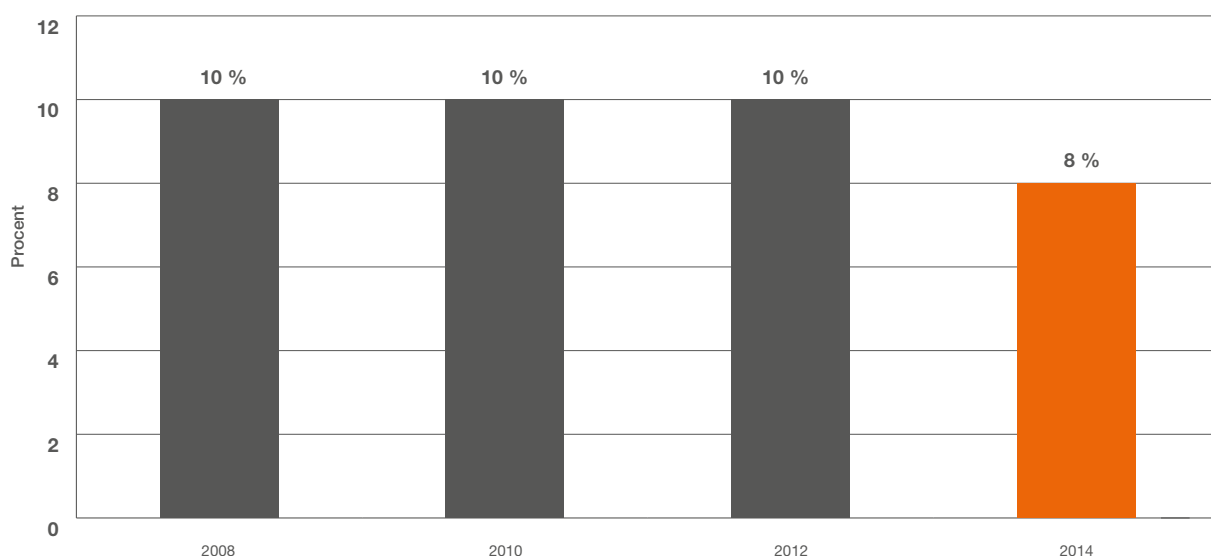
De få skattesnydere tegner sig for en relativ stor andel af skattegabets. SKAT påpeger selv i den seneste rapport om regelefterlevelse, at "Der er en klar overvægt af virksomheder, som enten følger reglerne, eller hvor fejlen sker på baggrund af manglende viden eller misforståelser". En stor andel af fejlene skyldes altså sandsynligvis skattesystemets kompleksitet.

Der har været en tendens til at fremstille borgerne, som en gruppe med høj regelefterlevelse og lavt snyd. Men når skattegabets fra borgernes personselvangivelse ikke er højere, så skyldes det, at personselvangivelserne genereres af tredjepartsdata, som borgerne ikke ændrer på. Således ændrede 3,5

millioner borgere ikke yderligere oplysninger i deres selvangivelse. Det er altså de private virksomheder og de finansielle institutioners nøjagtige indberetning, der sikrer den høje regelefterlevelse hos borgerne.

Vedrørende borgernes skattemoral er der to ting at hæfte sig ved. For det første står deres sorte arbejde for den største enkeltstående post i skattegabets-opgørelsen. For det andet viser det sig, at når borgerne selv har mulighed for at indberette oplysninger fra nye fradragsordninger – såsom fradrag for udgifter relateret til boligjobordningen – så er der intet, som tyder på, at snyderiet er mindre eller moralen skulle være højere hos borgerne. Således viste en stikprøve i 2012, at der var fejl i 15 procent af indberetningerne til en ellers meget simpel fradragsordning, og de 9 procent af indberetningerne var slet ikke fradragsberettiget⁹. I øvrigt en fradragsordning, som SKAT heller ikke har ført systematisk kontrol med.

Figur 1: Andel af virksomheder, der bevidst snyder i skat, 2008-2014

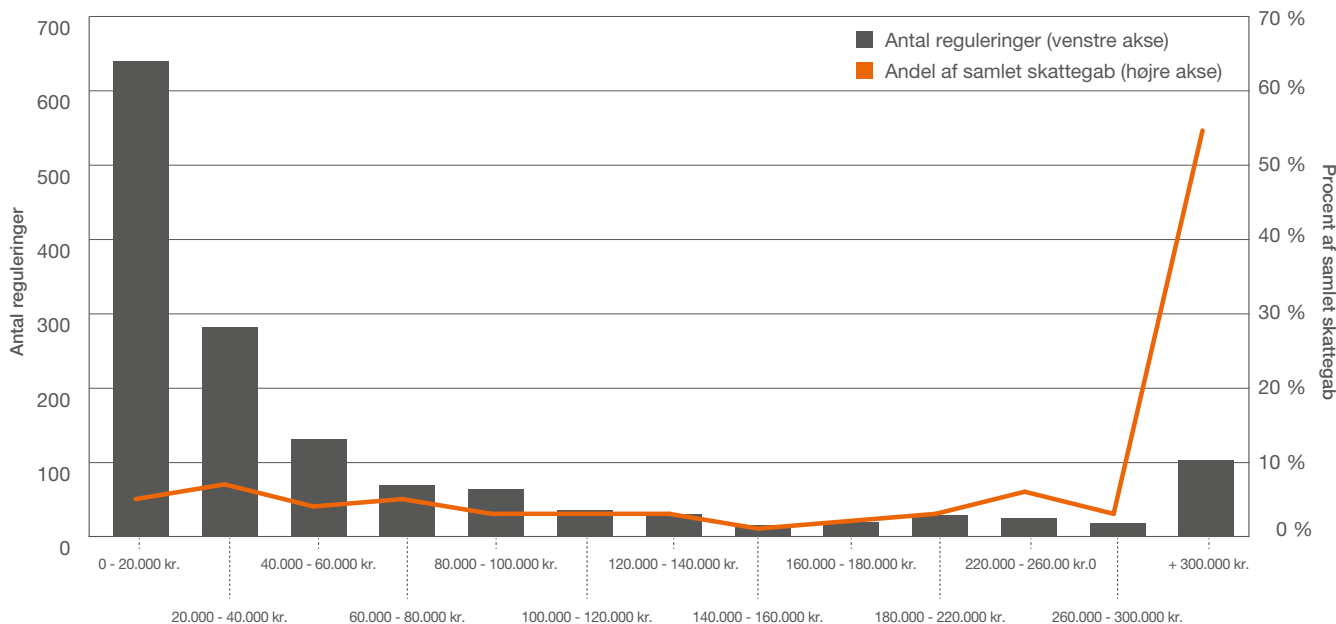
Kilde: Tabel 1 i Rigsrevisionens "Beretning til Statsrevisorerne om Skats kontrolindsats over for små og mellemstore virksomheder", dec. 2015 og Skats "Virksomhedernes regelefterlevelse af skattereglerne – indkomståret 2014", dec. 2017.

Note: Resultaterne af Skats complianceundersøgelser på virksomhedsområdet. Omfatter ikke virksomheder med over 250 ansatte.

Note 7: Kilde: <http://borsen.dk/nyheder/avisen/artikel/11/204008/artikel.html> og "Kontrolaktiviteter 2016 - "Styrket regelefterlevelse på skatteområdet", SAU Alm.del Bilag 134, 2015-16.

Note 8: Jf. SKATs "Virksomhedernes efterlevelse af skattereglerne – indkomståret 2014", SAU Alm. Del Bilag 92 (2017-18), s. 16.

Note 9: Jf. Skatteministeriets "Boligjobordning - evaluering", maj 2015, s. 27.

Figur 2 Fordeling af reguleringsbeløbene i SKATs seneste stikprøve fra 2014 på beløbsintervaller

Kilde: Datagrundlag fra figur 5 i SKATs "Virksomheders efterlevelse af skattereglerne – indkomståret 2014", SAU Alm. Del Bilag 92 (2017-18).

Anm: Negative reguleringer, i form af tilbagebetaling af skat til virksomheder, er ikke medtaget i figuren.

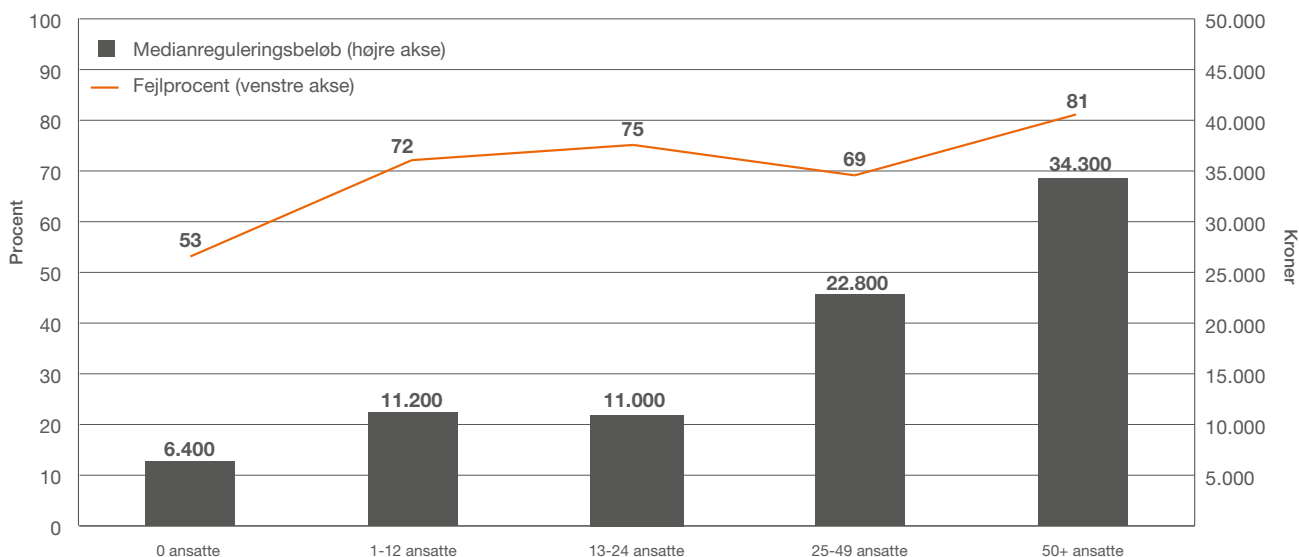
De fleste virksomheder laver små fejl

Der er stadig mange virksomheder, som laver fejl. Langt størstedelen af virksomhederne laver dog mindre fejl, der beløbsmæssigt er under 20.000 kroner.

Meget få virksomheder laver fejl eller snyd for over 300.000 kroner. Til gengæld står disse cirka 100 virksomheder i SKATs seneste stikprøve fra 2014 – svarende til cirka 6 procent af de godt 1.600 reguleringer – for over halvdelen af det samlede skattegab¹⁰ jf. **figur 2**. De få virksomheder, der bevidst eller ubevidst laver fejl for store summer, er således hovedbidragsydere til skattegabets.

Store virksomheder laver oftere fejl

De små virksomheder er de bedste til at efterleve skattereglerne. Fejlprocenten stiger desto større omsætning virksomheden har. Fejlprocenten stiger således fra 47 procent for virksomheder uden omsætning til 73 procent for virksomheder med over 10 millioner kroner i omsætning¹¹ - virksomheder som i øvrigt typisk allerede er underlagt revisionspligt. Regelefterlevelsen er dårligere desto flere ansatte, der er i virksomheden. Virksomheder med 50-250 ansatte har en større fejlprocent¹² på trods af, at disse virksomheder som oftest er underlagt revisionspligt jf. **figur 3**.

Figur 3 Fejlprocent fordelt på virksomhedsstørrelse (antal ansatte)

Kilde: Figur 7 i SKATs "Virksomheders efterlevelse af skattereglerne – indkomståret 2014", SAU Alm. Del Bilag 92 (2017-18).

Note 10: Jf. SKATs "Virksomheders efterlevelse af skattereglerne – indkomståret 2014", SAU Alm. Del Bilag 92 (2017-18), s. 23.

Note 11: Jf. SKATs "Virksomheders efterlevelse af skattereglerne – indkomståret 2014", SAU Alm. Del Bilag 92 (2017-18), s. 25.

Note 12: Jf. SKATs "Virksomheders efterlevelse af skattereglerne – indkomståret 2014", SAU Alm. Del Bilag 92 (2017-18), s. 27.

Tabel 2: Danmarks og EU's krav til revisionspligt

Virksomheder kan fritages for revisionspligt, såfremt at de ved regnskabsårets afslutning ikke overskrider to af følgende størrelsesgrænser for revisionspligt:

Segment	Revisionspligt jf. danske krav	Revisionspligt jf. EU's minimumskrav
Nettoomsætning	1,1 Mio. EUR ~ 8 mio. kr.	12 Mio. EUR ~ 89,4 mio. kr.
Balancesum	0,5 Mio. EUR ~ 4 mio. kr.	6 Mio. EUR ~ 44,7 mio. kr.
Gns. antal medarbejdere i løbet af regnskabsåret	12 medarbejdere	50 medarbejdere

Kilde: Endeligt svar på ERU Alm. del spørgsmål 243, 2017-18.

Dermed er der ikke noget, som tyder på højere regel-efterlevelse i revisionsunderlagte virksomheder – som blandt andet er defineret ved minimum 12 ansatte – eller at de skulle have en lavere fejlprocent.

Danmark har restriktive revisionsregler

Danmark har nogle af de mest overimplementerede EU-krav til revisionspligt jf. EU's regnskabsdirektiv. I forhold til EU's minimumskrav til virksomhedsstør-

relse for at være underlagt revisionspligt, er de danske regler nogle af EU's mest restriktive. Faktisk er grænserne for nettoomsætning og balancesum i Danmark cirka 10 gange skrapere i forhold til EU's og for antal medarbejdere cirka fem gange skrapere jf. **tabel 2**. Kun Malta, Sverige og Finland har skrapere regler til virksomheders størrelse for lovpligtig revisionspåtegning¹³, jf. **tabel 3**.

Tabel 3: Nationale regler for lovpligtig revisorpåtegning

	Nettoomsætning mio. EUR	Balancesum, mio. EUR	Antal ansatte
Malta	93.000	46.600	2
Finland	200.000	100.000	3
Sverige	300.000	150.000	3
Danmark	1.075.000	537.000	12
Frankrig	2.000.000	1.000.000	20
Estland	1.600.000	800.000	24
Kroatien	4.000.000	2.000.000	25
Slovakiet	2.000.000	1.000.000	30
Ungarn	965.000	-	50
Letland	1.600.000	800.000	50
Bulgarien	2.000.000	1.000.000	50
Tjekkiet	3.000.000	1.500.000	50
Portugal	3.000.000	1.500.000	50
Litauen	3.500.000	1.800.000	50
Polen	5.000.000	2.500.000	50
Spanien	5.700.000	2.850.000	50
Cypern	7.000.000	3.400.000	50
Rumænien	7.300.000	3.650.000	50
Grækenland	8.000.000	4.000.000	50
Slovenien	8.000.000	4.000.000	50
Irland	8.800.000	4.400.000	50
Italien	8.800.000	4.400.000	50
Luxembourg	8.800.000	4.400.000	50
Belgien	9.000.000	4.500.000	50
Østrig	10.000.000	5.000.000	50
EU	12.000.000	6.000.000	50
Tyskland	12.000.000	6.000.000	50
Holland	12.000.000	6.000.000	50
UK	13.082.000	6.541.000	50

Anm: Grænserne er opgjort i euro og afrundet til nærmeste decimal. Beregnet på valutakurs gældende for ultimo april 2016.

Kilde: Baseret på Accountancy Europe, Audit Exemption threshold in Europe, 2016..

Flere af de lande, vi normalt sammenligner os med, såsom Tyskland, Holland og Storbritannien har alle krav til revisorpligt svarende til EU's mindstekrav. Heller ikke i små lande som Østrig og Belgien ser man noget behov for at overimplementere EU-kravene. Disse lande ligger derfor helt tæt på kravene i EU's regnskabsdirektiv.

Blandt de ganske få lande, der har ligeså skrappe krav til revisionspligt som i Danmark, er der røre. Således har en arbejdsgruppe i Finland under det finske Arbets- og Näringsministeriet i januar 2018 netop foreslået lempelser i forhold til revisionspligten¹⁴.

Løsningerne

Færre små og mellemstore virksomheder snyder i skat. Dette er sket på trods af, at revisionspligten er blevet lempet ad flere omgange det seneste årti. Lempelserne har isoleret set også været nogle af de største administrative byrdelettelser i dansk erhvervsliv i samme periode. For at bibeholde de positive tendenser og samtidig sætte ind over for de få, der snyder, er løsningen ikke at skærpe revisionspligten, men snarere en kombination af følgende muligheder:

- Simplere lovgivning - forenkling af de yderst komplicerede skatteregler
- Styrkelse af SKATs kontrolindsats
- Udvikling af digitale værktøjer og udnyttelse af alle relevante datakilder

Forenkling af de komplicerede skatteregler vil imødekomme de skattemæssige småfejl hos langt de fleste virksomheder. En forenkling er en håndsrækning til de virksomheder, som i dag laver fejl for mindre beløb, fordi skattereglerne er svære at gennemskue, men som har viljen til at efterleve skattereglerne.

Tallene viser, at det er muligt at halvere skattegab for de små og mellemstore virksomheder, hvis man kan fange dem, som snyder bevidst.

En måde at dæmme op for de få virksomheder, der snyder, er at styrke SKATs kontrolindsats og fremadrettet udnytte alle tænkelige datakilder for at komme bevidst snyd til livs. Det vil også være helt i tråd med de seneste lovændringer fra Skatteministeriet og aftalen om styrket kontrol og vejledning¹⁵. Her er over en fireårig periode afsat 80 millioner kroner til ny teknologi og kontrol samt øget samkørsel af data, som vil løfte Erhvervsstyrelsens kontrol. En målrettet indsats mod de, der snyder, er ikke blot vigtig for at nedbringe skattegab, men også for at sikre fair konkurrencevilkår for de virksomheder, der gør, hvad de kan for at efterleve skattereglerne.

Desuden bør man lempe de overimplementerede krav til revisionspligt for virksomhederne, så Danmark kommer på linje med EU-kravene, som blandt andre Tyskland og Holland. Dette vil være i tråd med de gode takter, der i øvrigt er vedrørende forenkling og byrdelettelser for erhvervslivet.

Note 14: Jf. endeligt svar på ERU Alm. del spørgsmål 243, 2017-18.

Note 15: <http://www.skm.dk/media/1618156/Aftale-om-styrket-kontrol-og-vejledning.pdf>

